Jaarverslag VTH 2022

Gemeente Laarbeek

Titel:	Jaarverslag VTH 2022
Team:	Toetsing en Handhaving
Vastgesteld door het college op:	12-09-2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1. Jaarverslag ODZOB VTH 2022 3
1.2. Interbestuurlijk Toezicht (IBT) 3
1.3. VTH-beleidscyclus 3
1.4. Gemeenschappelijk belang 4
2. Ontwikkelingen in 2022 5
2.1. Covid-19 5
2.2. Opvang- en asielcrisis 5
2.3. Convenant Peelland Interventie Team (ondermijning) 5
2.4 Veiligheidsplan Peelland 2023 – 2026 6
3. Uitvoering gemeentelijke taken 7
3.1. Handhavingsinzet planning 2022 7
3.2. Toezicht Bouw/RO 9
3.3. BOA's 10
3.4. Vergunningverlening 2022 12
3.5. Juridische afhandeling 12
3.6. Openbare orde en veiligheid (incl. ondermijning) 13
3.7. Partners 13
4. Kwaliteitscriteria VTH 16
4.1. Team Toetsing en Handhaving (12 FTE) 17
Cluster Juridisch VTH (4,3 FTE) 18
Cluster toezichthouders Bouw en RO (2,4 FTE) 18
Cluster BOA (2 FTE) 18
Cluster Vergunningverlening, APV, Bijzondere wetten (1,3 FTE) 19
Medewerker Integrale Veiligheid (1 FTE) 19
Projectleider Omgevingswet (1 FTE) 19
Conclusies 20
LIJST MET GEBRUIKTE AFKORTINGEN 22

1. Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2022 (Jaarverslag VTH). Dit jaarverslag geeft inzicht in de uitvoering en bijdrage van de geplande taken uit het Uitvoeringsprogramma VTH 2022 aan het bereiken van onze doelstellingen. Het Besluit omgevingsrecht (Bor) stelt een jaarlijkse evaluatie van de VTH-taken verplicht.

Onze doelstellingen staan in het 'VTH-beleid gemeente Laarbeek 2020-2023' en het 'Beleid vergunningverlening 2020-2024' (hierna tezamen VTH-beleid).

In dit jaarverslag komen de volgende taakvelden aan de orde (omgevingsrecht):

- Vergunningverlening
- Toezicht
- Handhaving

1.1. Jaarverslag ODZOB VTH 2022

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) voert in mandaat een pakket aan taken uit op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. In het Bor is wettelijk vastgelegd welke taken de ODZOB namens het college uitvoert. VTH-taken vinden primair plaats op basis van een jaarlijkse planning. De VTH-taken die door de ODZOB zijn uitgevoerd, zijn opgenomen in bijgevoegd 'Jaarverslag 2022 VTH Werkzaamheden voor gemeente Laarbeek'. Zie hiervoor bijlage 2.

1.2. Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

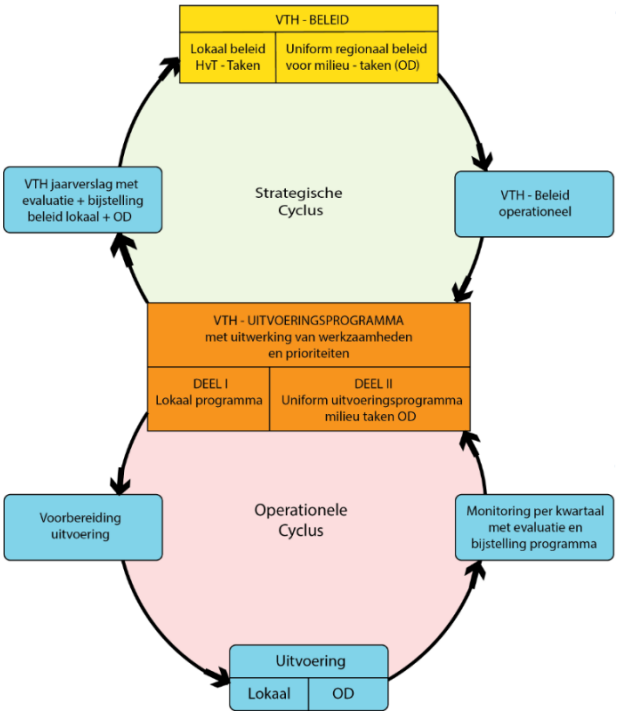
Jaarlijks beoordeelt het IBT van de provincie Noord-Brabant de VTH-documenten, te weten het beleidsplan, het Uitvoeringsprogramma en het Jaarverslag. Het IBT geeft een oordeel over de tijdige bestuurlijke vaststelling en actualiteit van de VTH-documenten op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Ook beoordelen zij de naleving van een selectie uit de procescriteria VTH op basis van de Wabo met bijbehorende uitvoeringsbesluiten. Het samenvattend eindoordeel over het jaar 2022 was dat de gemeente Laarbeek "voldoet". Het eindoordeel van de provincie is toegevoegd als bijlage 1.

1.3. VTH-beleidscyclus

Het Uitvoeringsprogramma VTH 2022 en het Jaarverslag VTH 2022 maken deel uit van de VTH-keten. Dit omvat een breed en complex terrein inzake de domeinen openbare orde en veiligheid, toezicht en handhaving in de gemeente. Breed omdat vele geprioriteerde onderwerpen omvat, van huiselijk geweld en veelplegers, tot de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. Complex, omdat voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel is. Om de verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein concreet handen en voeten te geven nam de gemeente een procesregisseur aan die met name de focus legt op de complexe (multi)casuïstiek. Toezicht en handhaving ondersteunen de uitvoering van het beleid. Deze aanpak blijft zich richt op verbeteringen en is steeds meer sluitend door een integrale aanpak en voeding vanuit de haarvaten uit onze gemeenschap. Samen met onze partners anticiperen we hier, indien nodig, gezamenlijk op. Steeds meer mensen zien veiligheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid waar iedereen een bijdrage aan moet leveren.

Ook uitwisseling van kennis en leerervaringen tussen handhavingsinstanties is van groot belang. Dit doen we onder andere door met onze partners bij speciale projecten gezamenlijk op te treden. Enkele voorbeelden hiervan zijn het vuurwerkproject in de aanloop naar de jaarwisseling, de voetjes-actie met de buurtpreventie en de integrale inzet van blauwe en groene boa's in het buitengebied.

Ten aanzien van het voorkomen van overlast, de aanpak van overtredingen, criminaliteit en het tegengaan van ondermijning blijven we onverminderd de samenwerking op zoeken met onze partners om gezamenlijk en op integrale wijze een vuist te maken. Omdat we meer wijkgericht werken zijn we beter op de hoogte wat er speelt in een wijk.
Veel situaties zijn hierbij niet nieuw. Daarbij blijven we ook een beroep doen op de samenleving als geheel onder de vlag van wederkerigheid. Ieder heeft hier een verantwoordelijkheid.

1.4. Gemeenschappelijk belang

De gemeente faciliteert de samenwerking tussen veiligheidspartners, maatschappelijke instellingen en burgers, zowel onderling als met de gemeente. Daarnaast nodigt de gemeente uit om samen en individueel veiligheidsproblemen tegen te gaan of te voorkomen. Gemeenschappelijk belang is dat veiligheid een belangrijke basisbehoefte is voor mens, bedrijf, vereniging en samenleving. De gemeente nodigt burgers uit om zelfredzaam te zijn.

De burgemeester neemt de raad ieder jaar in december mee in een volledige update over de wijze waarop in Laarbeek wordt omgegaan met handhaving, toezicht en vraagt aandacht voor het 'integriteitsdenken'. Wederkerigheid is een cruciaal onderdeel van de Laarbeekse aanpak. De samenleving als geheel heeft een verantwoordelijkheid in de aanpak van criminaliteit en het tegengaan van ondermijning.

De mate van eigen verantwoordelijkheid onder de inwoners en ondernemers van Laarbeek kent duidelijke grenzen. Wanneer de veiligheid van onze inwoners, bezoekers en ondernemers in gevaar komt, staan wij als gemeente samen met ketenpartners klaar om hierop in te grijpen. De gemeente verwacht hierin actieve wederkerigheid, zo zijn de inwoners in eerste instantie medeverantwoordelijk voor hun eigen veiligheid. De raad wordt tijdens de themabijeenkomsten op hoofdlijnen meegenomen in specifieke casuïstiek en ook wordt er stil gestaan bij de rol en verantwoordelijkheid de raad, daar waar het gaat om het tegengaan van ondermijning van de samenleving.

2. Ontwikkelingen in 2022

2.1. Covid-19

De eerste helft van 2022 stond voornamelijk in het teken van de (naweeën) van de COVID-19 pandemie. Het jaar begon met de, in december 2021 afgekondigde, 'harde lockdown'. Toch vonden in januari 2022 al snel de eerste versoepelingen plaats, waarbij meer ruimte werd geboden aan onderwijs. In februari werden de versoepelingen merkbaar voor meerdere sectoren door het opheffen van de anderhalvemeter-maatregel en het coronatoegangsbewijs. Hierdoor konden evenementen zoals carnaval (in afgeslankte vorm) weer plaatsvinden. Uiteindelijk werden de laatste coronamaatregelen in maart afgeschaft.

In 2022 heeft COVID-19 in de eerste helft van het jaar nog een grote invloed op ons VTH-taakveld gehad. De werkzaamheden bij team Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid (LHV) waren in 2021 veranderd, doordat er andere prioriteiten gesteld werden. Hierdoor was er minder capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van reguliere taken.

Het uitstellen van diverse werkzaamheden heeft in 2022 uiteraard zijn doorwerking gehad. De opgelopen achterstanden moesten worden weggewerkt, om de basis weer op orde te krijgen.

2.2. Opvang- en asielcrisis

De Russische invasie van Oekraïne veroorzaakte Europa's grootste vluchtelingencrisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Meer dan 8 miljoen Oekraïners ontvluchtten het land en een derde van de Oekraïense bevolking raakte ontheemd. Parallel ontstond een asielcrisis waarbij de staatsecretaris veiligheidsrisico's meerdere malen opriep om crisisnoodopvang te creëren en de huisvesting van statushouders te versnellen.
De gemeente Laarbeek neemt naar rato en in overleg met de subregio haar verantwoordelijkheid voor de opvang van asielzoekers, ontheemden uit Oekraïne én de huisvesting van statushouders. Zo vangt de gemeente op drie locaties ontheemden uit Oekraïne op. Deze inspanningen zorgden voor verbreding van de taken binnen team VTH.

2.3. Convenant Peelland Interventie Team (ondermijning)

Sinds 2016 is in Peelland het Peelland Interventie Team actief. Het PIT is een integraal handhavingsteam bestaande uit vertegenwoordigers de zes Peelgemeenten, de politie (basisteam Peelland), Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO), Senzer en Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB). Om het werk mogelijk te maken is een convenant afgesloten.

De partners in het Peelland Interventie Team (PIT) werken al 5 jaar samen om overlast en andere complexe problematiek aan te pakken. Dit convenant liep af op 20 oktober 2021. De partners besloten unaniem om ook de komende 4 jaar deze samenwerking voort te zetten. Het PIT blijkt namelijk een succesvolle werkwijze en helpt de overheid om de samenleving te beschermen tegen ondermijnende en/of overlastgevende situaties. Door het ondertekenen van het PIT convenant kan de gemeente Laarbeek samen met de Peelgemeenten blijven deelnemen aan de strijd met overlastsituaties, handhavings-knelpunten en ondermijnende criminaliteit.

Onder regie van het PIT zijn er regelmatig controles bij panden en locaties waarvan sterk het vermoeden bestaat dat er sprake is van misstanden of niet voldoen aan wet- en regelgeving. Al naar gelang de casus of project werken ze hierbij samen met uiteenlopende partners. Zo sluiten bijvoorbeeld bij sommige acties de GGD, NVWA, Belastingdienst of Omgevingsdienst aan. Het team kijkt naar brandveiligheid, boekhouding, illegale bewoning, vergunningen, inschrijving Basisregistratie Personen (BRP), mensenhandel, prostitutie, drugs, sociale zekerheidsfraude en

andere overtredingen. Het PIT werkt nauw samen met zorg- en welzijnsinstanties om te komen tot duurzame oplossingen.

Enkele resultaten uit 2022:
• 14 hennepkwekerijen in Peelland ontmanteld;
• 21 aanhoudingen voor handel in harddrugs;
• 16 panden gesloten in Peelland (Damocles), waarvan 2 in Laarbeek;
• in totaal 168 Bibob-onderzoeken, waarvan 31 in Laarbeek;

Het jaarverslag 2022 is toegevoegd als bijlage 3 en op 15 februari 2023 toegezonden aan de gemeenteraad.

2.4 Veiligheidsplan Peelland 2023 – 2026

Om een leefbaar en veilig Laarbeek te waarborgen, werken we intensief samen met onze veiligheidspartners. Het thema veiligheid stopt echter niet bij de gemeentegrenzen. Daarom stelde de zes Peelgemeenten, Politie en Openbaar Ministerie het Veiligheidsplan Peelland 2023-2026 vast. In dit plan staan prioriteiten beschreven waarvoor – op lokaal en/of regionaal niveau – een plan van aanpak is opgesteld:

- Ondermijnende criminaliteit;
- Gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime;
- Maatschappelijke onrust, radicalisering en polarisatie;
- Personen met onbegrepen gedrag;
- Huiselijk geweld en kindermishandeling.

<u>Oost-Brabant</u>

Ook op het niveau van Oost-Brabant werkt Laarbeek samen met de 31 gemeenten in Oost-Brabant, Politie en Openbaar Ministerie. Het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2023-2026 vormt de basis voor deze samenwerking. Het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2023-2026 beschrijft vijf prioriteiten, welke een (boven)regionale aanpak vergen:

- Zorg en Veiligheid;
- Digitale Veiligheid;
- Maatschappelijke Onrust;
- Ondermijning;
- Mensenhandel.

3. Uitvoering gemeentelijke taken

In het VTH Beleid zijn de beleidsdoelen en de daarbij horende activiteiten opgenomen. Primaire doelstelling van handhaving is:

- het bevorderen van naleving van wet- en regelgeving. Door naleving van wet- en regelgeving worden de volgende situaties voorkomen dan wel beëindigd:
- Onveilige en ongezonde situaties;
- Aantasting van landschappelijke-, cultuurhistorische-, natuurwaarden en milieukwaliteit;
- Aantasting van de kwaliteit van woon- en leefomgeving, verstoring van de openbare orde;
- Onrechtmatig gebruik van sociale- en maatschappelijke voorzieningen en inschrijvingen BRP en daarmee misbruik- en/of oneigenlijk gebruik van gemeenschapsgeld.

Aan de hand van vastgestelde meetbare indicatoren (harde cijfers) wordt bepaald in hoeverre is bijgedragen aan het bereiken van de in het handhavingsbeleid geformuleerde doelen. In onderstaande tabellen komen diverse indicatoren aan de orde, zoals aantal klachten en meldingen en aantal controles op diverse onderdelen. Al deze indicatoren dragen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen.

3.1. Handhavingsinzet planning 2022

In het 'Uitvoeringsprogramma VTH 2022' is de geplande handhavingsinzet uiteengezet voor 2022. Hierin is aangegeven welke taken er worden uitgevoerd en welke middelen we daaraan koppelen. Voor de gemeentelijke taken is in de onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt hoe de beschikbare middelen zijn verdeeld, wat is gepland.

Taak	Prio	Soort toezicht*	Uren toezicht	Uren juridisch	Aantal controles gepland
Toezicht tijdelijke vergunningen		O	75	220	20
Illegale bouw en sloop		V	250	500	40
Toezicht op sloop (geen asbest)		V	20	200	
Illegale bewoning		V/K	100	150	
Huisvesting arbeidsmigranten		O/K	50		
Strijdig gebruik van gebouwen en gronden		V/K	350	100	150
R.o. toezicht stoppers en locaties waar vergunning (dierhouderij) is ingetrokken		O	50	100	
Nette staat van gebouwen en erven		O/V/K	200	250	80
Illegaal gebruik van gemeentegrond		V/K	150	200	

Taak	Prio	Soort toezicht*	Uren toezicht	Uren juridisch	Aantal controles gepland
Uitvoeren van werken of werkzaamheden zonder of in strijd met een vergunning		V/K	100	250	
toezicht illegale asbestverwijdering		V/K	50	30	
Verkeer en parkeren		V/G	50	75	
Waterverkeer en passantenhaven		V	50	25	50
Afvaldumping, zwerfafval en graffiti		V/K	50	20	
Horeca: brandveiligheid, alcoholbeleid, D&H-wet, wet op de kansspelen, terrassen		O/G/K	320	250	90
Toezicht op evenementen		O	100	50	20
Toezicht overlast door honden en andere dieren		V/G/K	300	50	125
Aantasting van natuur-, landschappelijke of culturele waarden		V/K	100	150	
Toezicht Besluit lozen buiten inrichtingen		V/K	-	-	
Ongewenst gedrag in de openbare ruimte (onder andere Covid-19)		V/K	750	75	
Illegale kap		V/K	100	50	
(Illegale) borden en reclame-uitingen/wildplakken		V	100	25	
Overtredingen regels APV (geluid en andere vormen van overlast zoals vuurwerk)		V/K	200	100	
Overige (bijv. illegale stook of visserij)		V/K	50	100	
Onvoorzien		O/V/G/K	200		
Totaal deel 1			1395	2000	
Totaal deel 2			2370	970	
Totaal			**3765**	**2970**	

* O = Objectgericht, V = veldtoezicht, G = gebiedsgericht, K = na klachten
Het aantal controles in rood is een schatting gebaseerd op de praktijk van de achterliggende jaren. Uren geraamd voor Juridisch is inclusief bezwaar- en beroepsprocedure.

3.2. Toezicht Bouw/RO

Het werkprogramma voor het beleidsveld bouwen/RO bestaat voor een groot deel uit reguliere controles die in het kader van bouw- en woningtoezicht plaatsvinden. Per 1 september 2016 zijn de taken vergunningverlening en toezicht bouw overgedragen aan de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant. Belangrijkste reden voor de overdracht van deze taken, was het feit dat Laarbeek niet kon voldoen aan de kwaliteitscriteria. Daarnaast wordt door twee medewerkers van de gemeente gecontroleerd naar aanleiding van meldingen of constateringen van bijvoorbeeld de BOA's.

In het VTH beleid staan de beleidsdoelstellingen beschreven en de daarbij horende activiteiten. Primaire doelstelling is het zorgen voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. In onderstaande tabellen zijn de activiteiten opgesomd die hebben bijgedragen aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen.

Zaken	Ingewilligd	Afgewezen	Totaal
Informatieverzoek	286	38	148
Verzoek algemeen	229	85	314

Controles	Situatie OK	Situatie Niet OK	Totaal
PIT controle	4	3	7
Kappen monumentale boom	1	0	1
Bruikbaarheid en aanzien van de weg	2	0	2
Handelen in strijd met het bestemmingsplan	3	5	8
Bouwen	68	33	101
Migranten	2	3	5
Overige	11	2	13

Jaar	Toezicht bouw	Strijd bestemmingsplan	Migranten	Overig
2019	52	20	-	16
2020	70	15	41	21
2021	121	10	4	12
2022	101	8	5	13

3.3. BOA's

De gemeente Laarbeek vindt we het belangrijk dat BOA's zichtbaar en aanspreekbaar zijn voor inwoners, ondernemers en bezoekers vanuit goed gastheerschap. Met de volgende activiteiten geven onze BOA's invulling aan deze doelstelling:

- Contact leggen en onderhouden met inwoners, ondernemers en bezoekers.
- Mensen aanspreken op hun verantwoordelijkheden en, indien dit nodig is, handhavend optreden.
- Actief toezicht uitoefenen binnen de gemeentegrenzen (al dan niet in samenwerking met partners).

Hieronder is te zien hoeveel mutaties er per thema, of waar veel klachten van zijn binnenkomen. Ter vergelijking staan de cijfers uit 2021 ernaast.

Situatie	Aantal niet OK 2021	Aantal niet OK 2022	Aantal OK 2021	Aantal OK 2022	Totaal 2021	Totaal 2022
(brom)fietsoverlast	44	*74*	13	34	57	**108**
Afval	130	*142*	28	64	158	**206**
Alcohol	1	*2*	2	5	3	**7**
Ambulante handel	13	*5*	10	5	23	**10**
Evenement	1	*7*	6	18	7	**25**
Gebruik openbare ruimte	54	*46*	18	33	72	**79**
Groen	2	*3*	0	1	2	**4**
Hondenoverlast	8	*25*	8	96	16	**121**
Ligplaatsen	19	*9*	5	0	24	**9**
Dienst/hulpverlening	8	*12*	11	8	19	**20**
Plakken/kladden	0	*3*	1	0	1	**3**
Reclame	0	*34*	1	2	1	**36**
Stoken	0	5	1	7	1	**12**
Toezichtstaken	18	14	7	25	25	**39**
Veiligheid	103	102	86	143	189	**245**
Verkeer op het land	83	60	74	106	157	**166**
Verkeer te water	1	3	0	1	1	**4**
Visserijwet	4	7	14	93	18	**100**
Zwerfafval	16	**	1	**	17	**
TOTAAL	**482**		**365**		**848**	

Hieronder staan de interventies (processen-verbaal en waarschuwingen) welke zijn uitgeschreven in 2022. Deze zijn gebaseerd op de meest voorkomende meldingen.

Situatie	Aantal sancties 2021	Aantal sancties 2022	Aantal waarschuwingen 2021	Aantal waarschuwingen 2022	Totaal 2021	Totaal 2022
Alcohol	0	1	1	0	1	**1**
Gebruik openbare ruimte	1	1	1	4	2	**5**
Hondenoverlast	4	1	3	3	6	**4**
Veiligheid	18	14	17	9	35	**23**
Verkeer op de weg	38	64	74	162	112	**226**
Vervuiling	1	0	3	2	4	**2**
Visserijwet	0	2	0	14	0	**16**
Totaal	**62**	**88**	**99**	**194**	**161**	**282**

Toelichting

- Onder gebruik openbare ruimte wordt onder meer verstaan de bruikbaarheid en aanzien van de weg en caravans en campers welke langer aan de straat staan. Naast strafrechtelijke sancties kan er ook bestuurlijk worden gehandhaafd, bijvoorbeeld door een caravan of camper weg te slepen.
- Onder hondenoverlast wordt onder meer verstaan het aanlijnen van de hond binnen de bebouwde kom, opruimplicht van uitwerpselen, muilkorfgeboden en honden die zonder houder in de openbare ruimte lopen.
- Veiligheid omvat een groot en breed scala aan regels uit zowel de APV als landelijke wet- en regelgeving.
- Verkeer op de weg gaat voor namelijk over parkeren, maar ook over het niet gebruiken van de rijbaan, geslotenverklaringen en verplichte rijrichtingen, verzekeringen en rijden zonder helm.
- Vervuiling gaat om de overtredingen uit de Afvalstoffenverordening en de wet Milieubeheer.
- Visserijwet betreft de bepalingen in de visserijwet, zoals het vissen zonder vergunning, vissen met verboden vistuig of nachtvissen zonder toestemming.

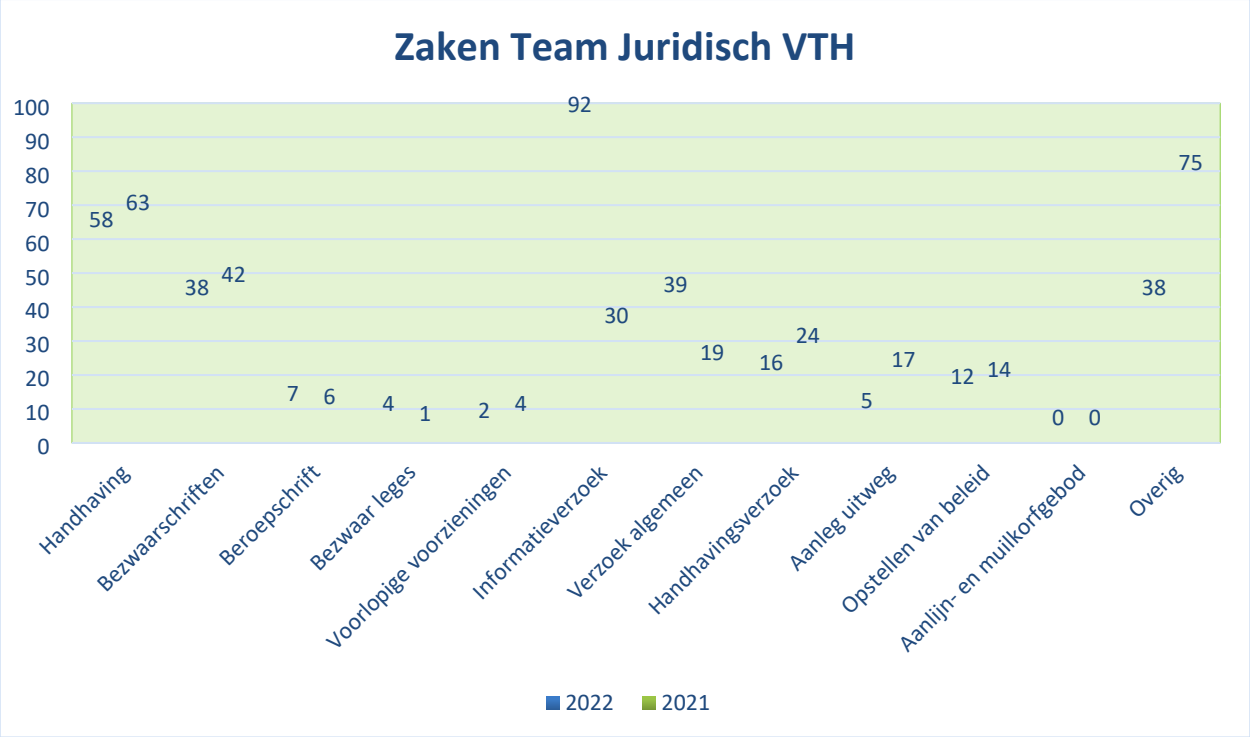
3.4. Vergunningverlening 2022

Behandelen van aanvragen van activiteiten die in de APV zijn geregeld zoals drank- en horecavergunningen, kansspelvergunningen, loterijvergunningen, speelautomatenvergunningen en Bibob-aanvragen

Omvang	Verwacht	Daadwerkelijk	Uren
Evenementenvergunningen	100	192	1920
Alcoholwetvergunningen	15	11	120
Exploitatie vergunningen	14	11	125
Bibob aanvragen	32	31	310
Art. 35 ontheffing	35	59	118
Ontheffing sluitingstijden horeca	6	4	8
Standplaatsen	10	26	52
Kansspel	3	1	2
Loterij	5	7	14
Wet op de lijkbezorging	10	6	12
Aanzeggingen woningontruiming	5	4	8
Overige verzoeken	0	22	22
Totaal	**1788 uur**	**+117**	**2711 uur**

3.5. Juridische afhandeling

De meeste juridische inzet is gepleegd op de thema's waarbij het toezicht ligt bij de toezichthouders RO, daarmee betreft het bestuurlijke afhandeling van zaken. Daarnaast worden een aantal zaken bestuursrechtelijk aangedragen door de BOA's of leden van het lokaal bestuur. In onderstaande grafiek en tabel worden de aantallen benoemd van het aantal zaken per onderdeel.

3.6. Openbare orde en veiligheid (incl. ondermijning)

Om een leefbaar en veilig Laarbeek te waarborgen, werken we intensief samen met onze veiligheidspartners. Het thema veiligheid stopt echter niet bij de gemeentegrenzen. Daarom stelde de zes Peelgemeenten, Politie en Openbaar Ministerie in 2022 het Veiligheidsplan Peelland 2023-2026 op.

Door veiligheid en handhaving als speerpunt te benoemen en uitvoering te geven aan het geformuleerde beleid dragen we bij aan een veilige samenleving met minder criminaliteit, minder overlast, minder onveiligheidsgevoelens bij de burgers en het op acceptabel niveau houden van fysieke veiligheidsrisico's. Dit deden we door uitvoering te geven aan het uitvoeringsprogramma 2021 – 2022. We hebben daarnaast continu aandacht voor de aanpak van ondermijning en zetten alle ons daartoe ter beschikking staande instrumenten voor in.

Wederkerigheid

De aanpak van ondermijning is niet alleen een taak van de overheid. Het is een verantwoordelijkheid van de samenleving als geheel. Er wordt daarom veelvuldig een beroep gedaan op de samenleving in de aanpak van de ondermijning: wederkerigheid.

Integrale aanpak

In de laatste 6 jaar zijn er door de integrale aanpak ondermijning vanuit het RIEC, het Peelland Interventie Team (PIT) en handhaving vanuit de gemeente Laarbeek een viertal grote ondermijningscasussen gedraaid in het buitengebied. Dit zijn langlopende trajecten, waarvan er enkele nog steeds onder de rechtelijke hamer zijn. Het instrument Bibob geeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om barrières op te werpen tegen criminele inmenging. Voor de aanvraag van het vestigen van arbeidsmigranten, dan wel voor het aanvragen van een omgevings- of bouwvergunning, is toetsing vooraf nodig. Dit wordt nog uitgebreid met grondtransacties, subsidies en aanbestedingen.

Wet Damocles
Ook de Wet Damocles helpt in de aanpak van ondermijning, na stafrechtelijke vervolging, door het sluiten van panden en percelen (na het aantreffen van hennepkwekerijen en xtc-labs). In 2022 hebben er in de gemeente Laarbeek 2 Damoclessluitingen plaatsgevonden.

Meld Misdaad Anoniem
In 2022 ontving de gemeente 18 anonieme meldingen via het platform 'Meld Misdaad Anoniem'. Daarnaast ontving de gemeente ook anonieme meldingen via de (digitale) gemeentelijke meldpunten en publieksbalie.

3.7. Partners

De gemeente werkt binnen de uitvoering van de VTH-taken samen met diverse partners. Voor de belangrijkste partners volgt onderstaand een beschrijving.

ODZOB
De gemeente Laarbeek heeft, zoals alle deelnemers in de ODZOB een individueel werkprogramma aan de ODZOB opgedragen. In dit werkprogramma zijn de VTH-taken opgenomen die de ODZOB voor Laarbeek uitvoert. Over de uitvoering van dit werkprogramma heeft de ODZOB het Jaarverslag 2021 uitgebracht. Het verslag meldt de aantallen vergunningen, meldingen, controles, handhavingsacties, klachten en meldingen die voor de gemeente zijn afgehandeld. Daarnaast worden in het jaarverslag trends en ontwikkelingen op het gebied van VTH op gemeentelijk en regionaal niveau beschreven.

Een juiste afstemming met de ODZOB is essentieel om het VTH-beleid en het uitvoeringsprogramma goed uit te kunnen voeren. Daarom vindt er periodiek afstemming plaats met de handhavingscoördinator van de ODZOB, de afdelingsmanager en de juridisch beleidsmedewerker Handhaving. Hierdoor worden de gevoeligheid van dossiers en andere specifieke aandachtspunten tijden de procedure in beeld gehouden. Dit heeft ook in 2022 plaatsgevonden.

SSIB (Samen Sterk in Brabant)
SSIB is een provincie brede actieve netwerkorganisatie. 24/7 is er een team van 16 BOA's actief in het Brabantse buitengebied. Zij zien er op toe dat gebruikers het milieu niet te zwaar belasten. Dit doen zij preventief maar ook actief. Ze treden op bij overtreding en dragen bij aan het beperken van ondermijning.

De beleving van een veilige en schone natuur staat voor SSIB voorop. Daarom wordt ingezet op de volgende thema's:
- Dumpen, lozen, verbranden en vernielen van huis- en bedrijfsafval, asbest en drugsresten.
- Stropen van wild, vogels en vissen, vernielen of plukken van (beschermde) planten, aantasten van natuur en dierenwelzijn en overige overtredingen van de wet Natuurbescherming.
- Crossen met motoren en quads in bos- en natuurgebieden, waaronder Natura 2000-gebieden.

PIT (Peelland Interventieteam)
Het Peelland Interventie Team (PIT) speelt een belangrijke rol bij de integrale aanpak van de ondermijnende criminaliteit, handhavingsknelpunten en bij overlast. Het PIT is een interventieteam onder de regie van de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren waarbij de aansturing op één centraal punt ligt. Onder de regie van het

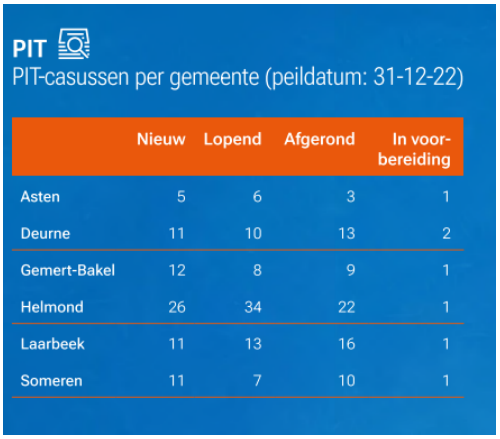
Peelland Interventie Team zijn er regelmatig controles bij panden en locaties waarvan sterk het vermoeden bestaat dat er sprake is van misstanden of niet voldoen aan wet- en regelgeving.

Het team kijkt naar brandveiligheid, boekhouding, illegale bewoning, vergunningen, inschrijving Basisregistratie Personen (BRP), mensenhandel, prostitutie, drugs, sociale zekerheidsfraude en andere overtredingen. Het PIT werkt nauw samen met zorg- en welzijnsinstanties om ervoor te zorgen dat herhaling wordt voorkomen. Het PIT gebruikt en verwerkt persoonsgegevens ten behoeve van de onderzoeken die het team doet naar mogelijke misstanden in de Peelregio.

Het Peelland Interventie Team bestaat uit zes gemeenten, politie Oost-Brabant, de Afdeling Vreemdelingen Identificatie Mensenhandel (AVIM), Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost (VRBZO) en Senzer. Zij werken nauw samen met de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW), de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), Enexis, GGD, UWV, de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) en de Belastingdienst.

De acties van het Peelland interventieteam (PIT) hebben binnen Laarbeek voldoende concrete resultaten opgeleverd en hebben zeker een meerwaarde. Om deze succesvolle werkwijze te continueren is het noodzakelijk dat Laarbeek tijdig voldoende afhandelingscapaciteit beschikbaar stelt. Hier wordt qua planning tijdig op te geanticipeerd om te voorkomen dat andere lopende trajecten vertraging oplopen. Uitgangspunt is wel dat vervolgacties in het kader van het PIT redelijkerwijs voorrang hebben op andere handhavingstrajecten. In de 'Jaarrapportage aanpak ondermijning Peelland 2022' staat de integrale samenwerking op ondermijning centraal.

Omschrijving	Kosten
Bijdrage PIT	48.139
Bijdrage RIEC	16.799
Totaal	**64.938**

4. Kwaliteitscriteria VTH

In december 2019 heeft de gemeenteraad de Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht Laarbeek vastgesteld. De basistaken dienen uitgevoerd te worden conform de kwaliteitscriteria 2.2. Sinds de vaststelling van deze verordening werkt het cluster VTH aan het voldoen aan deze criteria.

Laarbeek heeft in 2016 er voor gekozen om het grootste deel van de taken op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht te beleggen bij de Omgevingsdienst. Dit is met het oog op de van toepassing zijnde kwaliteitscriteria een bewuste en strategische keuze. Daarbij is wel een knip gemaakt tussen vergunningverlening en toezicht enerzijds en handhaving anderzijds.

Handhaving van bouwen en ruimtelijke ordening, APV en bijzondere wetgeving wordt in eigen beheer gedaan. Wat betreft milieuhandhaving ligt de uitvoering grotendeels bij de Omgevingsdienst maar de regie bij de gemeente. Maandelijks vindt er afstemming plaats met de handhavingsregisseur van de ODZOB over lopende casuïstieken en frequent vindt er afstemming plaats tussen de juristen van de ODZOB en de gemeentelijke juristen.

In de uitvoering van taken wordt de functiescheiding tussen toezichthouders en vergunningverleners strikt gehanteerd. Deels door taken te beleggen bij de specialisten van de ODZOB en deels door in huis deze taken in verschillende functies te beleggen.

Door binnen het team Toetsing en Handhaving dezelfde taken bij verschillende medewerkers te beleggen wordt de kwetsbaarheid verminderd. Er is een bepaalde mate van achtervang gegarandeerd. Indien dit niet toereikend blijkt te zijn in specifieke situaties wordt in eerste instantie terug gevallen op de ODZOB of medewerkers van het intergemeentelijk juridisch team (samenwerking tussen Gemert-Bakel en Laarbeek). Ook wordt in voorkomende gevallen gebruik gemaakt van de huisadvocaat en of gespecialiseerde advocaten(bureaus).

Jaarlijks wordt de opleidingsbehoefte en noodzaak uit gevraagd en vastgelegd in een organisatie breed opleidingsplan. De medewerkers moeten voldoende op de hoogte zijn van nieuwe ontwikkelingen binnen het vakgebied om op een adequaat niveau hun functie te kunnen vervullen. Hiertoe zijn voldoende middelen beschikbaar via het structureel beschikbare opleidingsbudget. De BOA’s hebben een eigen opleidingstraject met regelmatige her- en bijscholing.

Het opleidingsniveau van de medewerkers verdraagt zich met de van toepassing zijnde opleidingseisen en er worden door de betreffende medewerkers voldoende ‘vlieguren’ gemaakt om hun functionele vaardigheden op niveau te kunnen houden. De vijf juristen hebben zeer ruime werkervaring, de andere jurist voldoet eind 2021 respectievelijk aan de eis van drie jaar werkervaring.

De gemeente Gemert-Bakel en Laarbeek beschikken over een gezamenlijke bezwaarschriftencommissie, waarin men elkaar zo nodig kan vervangen. Niet elke jurist binnen het team voldoet aan de eis van het minimaal doorlopen van vijf procedures bij de commissie bezwaarschriften. Dit heeft te maken met de omvang van hun dienstverband en met het aantal zaken dat uiteindelijk leidt tot bezwaar- en beroepsprocedures. Wij zijn desalniettemin van

mening dat de kwaliteit van besluitvorming is gewaarborgd. Dit gebeurt door het toepassen van het vier-ogenprincipe en blijkt uit het jaarverslag van de commissie bezwaarschriften.

Het verlenen van vergunningen en het toezicht hierop maakt deel uit van het Team Toetsing en Handhaving. De functiescheiding tussen vergunningverleners en toezichthouders is daarbij strikt in acht genomen. Met andere woorden: in de planning en registratie is vastgelegd dat een verleende vergunning niet door de zelfde medewerker wordt gecontroleerd.

Functie	FTE	Opleidingsniveau	Medewerkers
Juridisch medewerker	2,3	HBO/WO	3
Juridisch beleidsadviseur	1	HBO	1
Projectleider Omgevingswet	1	WO	1
Toezicht Bouw/RO	2,4	MBO	3
BOA	2	MBO	2
Adviseur integrale veiligheid	1	WO	1
Vergunningverlening APV, bijzondere wetten	1,3	MBO	2
Coördinator BIBOB en juridische ondersteuning vanuit intergemeentelijk team	1	HBO	1
Totaal	12		12

De ureninzet is gebaseerd op 1450 uur per fte (exclusief overleg, opleidingen en trainingen). In totaal is 17.400 uur aan VTH in 2021 besteed.

4.1. Team Toetsing en Handhaving (12 FTE)

In deze paragraaf leest u hoe de personeelsformatie binnen het cluster VTH is opgebouwd en welke persoon/personen (op functieniveau), welke taak/activiteit uit het uitvoeringsplan uitvoert/uitvoeren. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat 1fte gelijk staat aan 1450 productieve uren. Van de beschreven activiteiten uit dit uitvoeringsplan, wordt het grootste gedeelte uitgevoerd door de medewerkers van het team Toetsing en Handhaving. Het team houdt toezicht op het gebied van ruimtelijke ordening, bijzondere wetten, openbare ruimte en APV. Ook wordt er bestuursrechtelijke uitwerking gegeven aan het PIT.

Door binnen het team Toetsing en Handhaving dezelfde taken bij verschillende medewerkers te beleggen wordt de kwetsbaarheid verminderd. Er is een bepaalde mate van achtervang gegarandeerd. Indien dit niet toereikend blijkt te zijn in specifieke situaties wordt in eerste instantie terug gevallen op de ODZOB of medewerkers van het intergemeentelijk juridisch team (samenwerking tussen Gemert-Bakel en Laarbeek). Ook wordt in voorkomende gevallen gebruik gemaakt van de huisadvocaat en of gespecialiseerde advocaten(bureaus).

Cluster Juridisch VTH (4,3 FTE)

Het cluster juridisch VTH bieden juridische ondersteuning voor de toezichthouders APV/Bijzondere wetten en, toezichthouders RO. Zij zorgen ervoor dat geconstateerde overtredingen een juridisch vervolg krijgen.

Het cluster Juridisch VTH komt in beeld als uit het toezicht blijkt dat burgers of bedrijven de wet niet naleven. Het team bestaat uit een vijftal juristen.

- Het voeren van (juridische) handhavingsprocedures (mede conform de strategieën uit het VTH-plan). Juridische procedures: zienswijzen, bezwaar, beroep, hoger beroep en "mediation-oplossingen";
- Algemene juridische en beleidsadvisering op het gebied van de fysieke leefomgeving;
- Het voeren van de regie op toezicht en handhaving als het toezicht wordt uitgevoerd door een van onze partners. Dat zijn met name de Omgevingsdienst (milieu en bouwen), de brandweer (brandveiligheid), de politie (Opiumwet) en Peel Interventie team (PIT);
- Uitvoeringsbeleid maken en actueel houden en;
- Bijhouden kennis (cursussen, jurisprudentie, actualiteit wetgeving en implementatie).

Het cluster Juridisch VTH heeft in 2022 een vaste formatie van 4,3 FTE. Waarvan 1 FTE beschikbaar is gesteld voor implementatie van de Omgevingswet. (Dit staat los van het structureel beschikbaar gestelde bedrag voor implementatie van de Omgevingswet)

Cluster toezichthouders Bouw en RO (2,4 FTE)

Het cluster Toezicht ruimtelijke ordening bestaat uit "2 Toezichthouders RO".
De regisseur ODZOB is de schakel tussen de gemeente en de Omgevingsdienst op het gebied van vergunningverlening en toezicht (bouw en milieu) tevens vallen de woonwagenzaken onder zijn takenpakket (0,75 FTE).

Het cluster heeft de volgende taken

- Toezicht op Handelen in strijd met ruimtelijke regels;
- Uitvoeren en rapporteren van handhavingscontroles;
- Behandelen van klachten en meldingen van inwoners onder andere:
  - Controles uitvoeren naar aanleiding van meldingen uit de BAG;
  - Onderzoek uitvoeren en actie ondernemen n.a.v. landelijke ontwikkelingen.
  - Nazorg bij calamiteiten op bouwtechnisch vlak;
  - Bouwtoezicht op bestaande bouwwerken en;
  - Toezicht op bestaande bouw.

Cluster BOA (2 FTE)

De werkzaamheden van de BOA's bestaan in hoofdzaak uit het toezicht houden op o.a. de APV en de Alcoholwet. Indien er overtredingen zijn, treden zij handhavend op.

- Afhandelen van alle handhavingsverzoeken, meldingen en klachten. Dit zijn doorgaans meldingen/verzoeken omtrent: zwerfafval, foutief aanbieden huishoudelijke afval, honden, jeugdoverlast, uitstallingen en parkeren, etc.;

- Extra controles naar aanleiding van handhavingsverzoeken, meldingen of klachten indien er sprake is van politieke gevoeligheid of onrust bij omwonenden of bedrijven;
- Actief en preventief toezicht houden op, en handhaven van, de hoogste prioriteiten uit het handhavingsbeleid welke binnen de bevoegdheden van de BOA's vallen;
- Toezicht op blauwe zone, foutief parkeren en het onterecht innemen van een invalideparkeerplaats zonder vergunning.

Cluster Vergunningverlening, APV, Bijzondere wetten (1,3 FTE)

Dit cluster bestaat uit 2 medewerkers. Zij zijn werkzaam op het gebied van:

- De Algemene Plaatselijke Verordening;
- Horeca-wetgeving zoals de Alcoholvergunning;
- Exploitatievergunning;
- Bibob: uitvoering Bibob beleid, Bibob toets, Bibob advies aanvragen, vertaling in besluiten en;
- Een aantal andere specifieke wetgeving.

Medewerker Integrale Veiligheid (1 FTE)

De medewerker integrale veiligheid vertegenwoordigt het gemeentelijk integraalveiligheidsbeleid en is de eerste adviseur van het bestuur. De medewerker fungeert zowel voor veel interne partijen als voor externe organisaties als aanspreekpunt op het gebied van openbare orde en ondermijning.

Projectleider Omgevingswet (1 FTE)

Sturing aan de integrale implementatie van de Omgevingswet in beleid, regelgeving en uitvoering binnen de gemeente Laarbeek.

Conclusies

Ondanks de lovende woorden en positieve beoordeling van de provincie over 2021 constateert het college dat de wettelijke termijnen voor de beleidsdocumenten die betrekking hebben op 2022 niet behaald zijn. Personele wisselingen maakten inzichtelijk dat het VTH-proces onvoldoende systematisch geborgd is in de organisatie, dat de informatievoorziening voor ruimtelijk toezicht onvoldoende verankerd is in gemeentelijke systemen en dat het in de voorgaande jaren ontbrak aan een gedegen strategische analyse van de gestelde doelstellingen.

Verbeterslag
Door personele wisselingen ook in management en aansturing is de regievoering op het team kwetsbaar gebleken waardoor grotere risico's zijn ontstaan. Mei 2023 gaf het college van B&W Arena Consulting de opdracht om het VTH-beleid en proces te herzien waarbij meer oog moet zijn voor integraliteit tussen de domeinen openbare orde en veiligheid, toezicht (toezichthouders) en handhaving (buitengewoon opsporingsambtenaren). Ook gaf het college de opdracht om in de beleidsdocumenten te anticiperen op komende wetgeving zoals de omgevingswet, de wet kwaliteitsborging en daarnaast het VTH-proces robuuster te maken door de persoonlijke afhankelijkheid te verminderen en beter gebruik te maken van de technische mogelijkheden van het zaaksysteem.

Gestelde doelen
1. een actueel beleidsplan VTH met een geldige looptijd;
2. jaarlijks vóór 1 februari een integraal uitvoeringsprogramma VTH met meetbare doelstellingen, waarin een duidelijke synergie met het taakveld openbare orde en veiligheid zichtbaar is.
3. jaarlijks vóór 1 mei een kwalitatief en kwantitatief evaluatieverslag VTH, waarin een duidelijke synergie met het taakveld openbare orde en veiligheid zichtbaar is.

LIJST MET GEBRUIKTE AFKORTINGEN

AMvB : Algemene Maatregel van Bestuur
APV : Algemene Plaatselijke Verordening
BAG : Basisregistraties Adressen en Gebouwen
Bibob : Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur
BOA : Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bor : Besluit omgevingsrecht
Brp : Basisregistratie personen
DSO : Digitaal Stelsel Omgevingswet
IBT : Interbestuurlijk Toezicht
ISZW : Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
LIO : Lokaal Informatie overleg Ondermijning
Mor : Ministeriele regeling omgevingsrecht
NVWA : Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
ODZOB : Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
OM : Openbaar Ministerie
PIT: Peelland Interventie Team
RO : Ruimtelijke Ordening
ROK : Regionaal operationeel kader Milieutoezicht
ROK-VV : Regionaal operationeel kader Vergunningverlening
SSIB : Samen Sterk in Brabant
VNG : Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VRBZO : Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
VTH : Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VTH-beleid : VTH-beleid gemeente Laarbeek 2020-2023 en;
Beleid vergunningverlening 2020-2024
Wabo : Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WKB : Wet kwaliteitsborging voor het bouwen